

فارسی ۱

۱- معنی هریک از واژه‌های زیر به ترتیب، کدام است؟

«آیت، خذلان، عزم، طالع»

- (۱) علامت، پست، اراده، سرنوشت
(۲) نشانه، مذلت، قصد، بخت
(۳) علامت، مذلت، بزرگ، خوشبختی
(۴) نشانه، خوار، اراده، سرنوشت

۲- با توجه به واژه‌های زیر، در کدام موارد معنی بعضی واژه‌ها نادرست است؟

(الف) (عَمَلَه: کارگران) (کاینات: آسمان‌ها)

(ب) (ضامن: کفیل) (عمارت کردن: آبادانی)

(پ) (تالاب: برکه) (فلق: فجر)

(ت) (رفیع: بلند) (محنت: اضطراب)

- (۱) الف، پ (۲) پ، ت (۳) ب، پ (۴) الف، ت

۳- در عبارت زیر، چند غلط املائی وجود دارد؟

«چیزی به فکرش رسیده است و جرعت گفتن آن را ندارد. دلش از غم و درمانده‌گی فشرده شد. به سر طاس و قرمز بنای خپله‌ای که در چند قدمی او خم شده بود نگاه کرد.»

- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۴- در میان واژه‌های داده شده املا و رسم‌الخط چند گروه اسمی، غلط املائی ندارد؟

«دلهره و نگرانی، مهربان نماز، نماز گذاردن، حضيض و پستی، خوانش تأثیرگذار، گوشواره عرش، تاراج غم، ظلم و خوف»

- (۱) سه (۲) چهار (۳) پنج (۴) شش

۵- ابیات زیر به ترتیب سروده چه کسانی هستند؟

(الف) بر در بخت بد فرود آید / هر که گیرد عنان مرکبش، آز

(ب) همت بلند دار که نزد خدا و خلق / باشد به قدر همت تو اعتبار تو

- (۱) ناصر خسرو، ابن یمین (۲) خواجهی کرمانی، سعدی (۳) ادیب‌الممالک فراهانی، سنایی (۴) ابن حسام خوسفی، ختیم

۶- در کدام گزین، «تشبیه» به کار نرفته است؟

(۱) بر تیر جورتان ز تحمل سیر کنیم / تا سختی کمان شما نیز بگذرد

(۲) آب اجل که هست گلوگیر خاص و عام / بر حلق و بر دهان شما نیز بگذرد

(۳) برکن ز بُن این بنا که باید / از ریشه بنای ظلم برکند

(۴) ز نوای مرغ یا حق بشنو که در دل شب / غم دل به دوست گفتن چه خوش است شهریارا

۷- آرایه‌های بیت زیر کدام‌اند؟

«ای تو رمه سپرده به چوپان گرگ طبع / این گرگی شبان شما نیز بگذرد»

(۱) تشبیه، کنایه، تضاد، جناس (۲) استعاره، تشبیه، مراعات نظیر، تضاد

(۳) کنایه، استعاره، تناسب، تشبیه (۴) تضاد، تشبیه، ایهام، مراعات نظیر

۸- در عبارت زیر به ترتیب چند صفت پیشین و چند صفت پسین وجود دارد؟

«وه که چه پاییز دلنوازی است. این برگ خشک که بر زمین سرد و بی‌روحش می‌بینی نوای کدام نی روح‌بخش را می‌نوازد؟ مثل این است که

پاییز همه نوا و نغمه‌اش را در جان زمین جاری می‌کند.»

- (۱) پنج، شش (۲) شش، هفت (۳) پنج، پنج (۴) چهار، پنج

۹- با توجه به بیت «گفتم که نوش لعلت ما را به آرزو گشت / گفتا تو بندگی کن کاو بنده‌پرور آمد» کدام مورد کاملاً درست است؟

(۱) بیت دارای دو مفعول است.

(۲) در بیت پنج نهاد وجود دارد.

(۳) دو فعل در بیت «شناسه» دارند.

(۴) بیت دارای یک ترکیب اضافی است.

۱۰- در کدام گزین، «را» نشانه «مفعول» نیست؟

(۱) چه زخم چو نای هر دم، ز نوای شوق او دم / که لسان غیب خوش‌تر بنوازد این نوا را

(۲) برو ای گدای مسکین در خانه علی زن / که نگین پادشاهی دهد از کرم گدا را

(۳) دل اگر خداشناسی همه در رخ علی بین / به علی شناختم من به خدا قسم خدا را

(۴) همه شب در این امیدم که نسیم صبحگاهی / به پیام آشنایی بنوازد آشنا را

۱۱- مفهوم کدام بیت در مقابل آن نادرست است؟

(۱) دید در آینه گل هر که رخسار خزان / از گلستان دیده خونبار می‌آرد برون (عبرت‌پذیری)

(۲) دندان به دل فشار کز این راه کرده‌اند / جان‌های پاک رخنه به زندان روزگار (توصیه به شکیبایی)

(۳) می‌توان در پرده حسن یار را بی‌پرده دید / صائب از ارباب معنی باش و صورت را ببین (مذمت تزویر)

(۴) با آن که جیب و جام من از مال و می تهی است / ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت (مناعت طبع)

۱۲- مفهوم عبارت زیر در کدام گزینه درست آمده است؟

«چندان تناوری و بلند / که به هنگام تماشا / کلاه از سر کودک عقل می‌افتد.»

- ۱) تو آن چنان بلند قامت هستی که مردم هنگام تماشا عقلشان تباه می‌شود.
- ۲) تو آن چنان بلند مرتبه‌ای که عالمان همانند کودکان از درک تو عاجزند.
- ۳) تو آنقدر بلندمرتبه و باشکوه هستی که عقل نو پای بشر نمی‌تواند مقام تو را درک کند.
- ۴) تو آن چنان تنومند و بلندقامتی که عقل مردم در برابر تماشای تو حیران است.

۱۳- عبارت «شَرَفَ الْمَكَانِ بِالْمَكِينِ» بر چه نکته‌ای تأکید دارد؟

- ۱) بزرگواری انسان به جایگاه و مکانی است که در آن قرار گرفته است. ۲) اراده و همت عالی انسان را به جایگاه‌های بلند می‌رساند.
- ۳) بزرگواری و ارزشمندی انسان به مقام و بلندمرتبه‌گی نیست. ۴) ارزش هر جای و جایگاه، به کسی است که در آن قرار گرفته است.

۱۴- در کدام گزینه هر دو بیت قرابت مفهومی دارند؟

- الف) زین کاروانسرای بسی کاروان گذشت / ناچار کاروان شما نیز بگذرد
ب) در مملکت چو غرّش شیران گذشت و رفت / این عوعو سگان شما نیز بگذرد
پ) جهان را کرده‌ای از نعمت آباد / خرابش چون توان کردن به بیداد
ت) چون داد عادلان به جهان در بقا نکرد / بیداد ظالمان شما نیز بگذرد

۱) ب، ت   ۲) الف، ب   ۳) پ، ت   ۴) الف، ت

۱۵- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات تفاوت دارد؟

- ۱) تخم راز عشق را در خاک کردن مشکل است / چون شرر از سنگ بیرون می‌جهد اسرار عشق
- ۲) که را زهره است راز عشق را در دل نگه دارد؟ / صدف را سینه چاک آرد به ساحل گوهر عاشق
- ۳) از خاک اهل عشق نظر خیره می‌شود / از ابر پردگی نشود آفتاب عشق
- ۴) به هر بی‌پرده‌ای اظهار نتوان کرد راز خود / دل شبها بود گنجینه اسرار عاشق را